

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:
Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési újjak, nyilvántartás és hirdetések.

Telefon szám 34.

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.
Megjelenik hetenként egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 kor.
Fél évre 4 kor.
Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan számítatnak.

NYILTARTÁS: Nyitártás 50 fillér.

Feloldó szerkesztő:
ZRÍNYI KÁROLY.

Főszerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és lap tulajdonos:
STRAUSZ SÁNDOR.

ki úgy szeretted e világot, hogy egy-szültött Szent Fiadat adtad érette.

Kinek tudása nélkül nem röpöpn el a gondolat és nem nyílik a virág, és senki és semmi nincsen és nem lesz

Kinek nevével — az Örökkévalót — ez ünnepi napon millió jövő és elmuló parány idvezült mosollyal áld: ihletett szívemnek aláztos Istenliszteleletét fogadd el oh üdvös-ségesen.

Fogadd és hallgasd meg az örömfők diadalmas Hozsannáját: hogy

Vagy és maradsz örök Isten.

Hogy úgy szeretted e világot, hogy Szent Fiadat adtad érette.

És mi úgy szeretünk Téged Uram, hogy elszomorodott szívünkben ezer évek múltán is hullámot ver a bellehemi jászol emléke.

És énekre nyílt az ajakunk az elnémult, a búban élő, és a felcsendülő dalból bizás és erő árad s száll a dal az ujjongó, a hívő: Krisztus Urunknak áldott születésén . .

Vezeklés.

Elbeszélés.

Írta: Szenteh Dezsőné.

Az ajtófényű meleg árnyában felkötött karú magas, komoly szemű katonatiszt jelenik meg. Amint néma fejhajtással üdvözlő a ház bús Asszonyát, homloka szinte világít a vörös fémhomályban.

Az asszony ijedt szemmel bámul rá. Ifjú arcán színek változnak, mint tavaszi alkonyaton. Az ég fehér pereméje mögé halvány rózsaszínű tűnedezik el.

Áll és bölint és dermedten néznek vissza az időre, mely nem az övék től-bé. Az időből emlékek jönnek elő, szép, színes, melegelekk emlékek, mik lassan körüllegik a nehéz bútorokat, a Zsuzsókára ragyogó karácsonyfáját, hozzáérnek az asszony sötét ruhájához és a férfi megnatott képéhez. Egymásra néznek.

— Bocssá meg, hogy élek. Nem akartam. Az asszony szeme rebbenve száll a mellén csillogó jelekre.

— Nem, nem Szentgály. Vártam. Vissza kellett, hogy jöjjön. Istenem, hiszen édes Anyja van. S én is csak így, csak most vezekelhettek igazán. A férfi fájó karja tiltakozón rándul meg a selyemkendőben

— Kérem ezt ne, ne mondja. Vezekelni. Vezekelhet az oltár felett lebegő angyal. Vagy a nyílt virág, vagy — Istenem, nem jut több szépség az eszembe, olyan más a mi világunk s én olyan régen elmentem innen.

— Régen. Két nyár múlt el azóta. Egymás

Könnyes szeműk felhőkön át néz Hozzad, szerető édes Atyánkhoz, ki elkülded Őt, a Megváltót, a Szentet, a Jót, a kinek diadalmas érkezésére szétesett a csend, mely lelkünkre feküdt s melynek falát elcsüggedt honfi-bú, vesztett remény feszegette.

És a Ki eget, földet kötött eggyé a Szeretet elévülhetetlen szálaival.

És e szeretet ott honol palotákban és kunyhókban.

Elárult gyermekek alélt lelkén és vonaglószívű Hítvesek, Anyák gyászba hajlott fehér homlokán.

És ott jár fekete éjszakák vigasztaló fényeként távol harcmézök hazaszálló gondolatában.

A szenvedések szomorú tanyán.

És a hol a Szeretet honol, ott Krisztus van jelen.

Ahol Ő jár és a kibén Ő él: vigasz, erő, hit, elbékélés melege árad ott Ne sirjunk Emberek!

Isten úgy szerette e világot, hogy egy-szültött Szent Fiát adta Érette.

Örömműnnepez az fájdalmak sötét napjaiban.

Töröljük hát meg könnymosott arcunkat s lelkünkben a karácsonyi ünnepek sugárzó csendjével énekeljük diadalmas elő, hívő szóval:

Krisztus Urunknak áldott születésén . .

Szenteh Dezsőné.

után mentek. Először maga. Három nap múlva a szegény Uram.

Oh az a három ujjelkü, idvezült, boldogságos nap . . .

Az asszony elmélázva néz maga elé, majd halkán beszélni kezd.

— Maga mindennapi vendége volt házuknak Szentgály. Azt mondhattam, a ház egyetlen bizalmasa volt. Az Uramnak és nekem jó barátom. S mégis bizonyára meglepi, amit most mondani fogok. Amiért hazavártam. Aminek őszinte elmondására, bevallására szinte beteges lázzal vágyódtam.

A férfi szeme feszült meglepetéssel, kérdően csüng az asszonyon.

— Ügy-e kedves barátom, maga a mi szerencsétlen, hűvös együttélésünkönl sosem gondolta volna, hogy a mi házasságunk voltaképpen a legiszább szerelmi friz volt, amilyent csak két tülboldog ifjú lény egymással köthet. Leikek harmoniája, gondolatok ölelékezése volt a mi gyönyörű nászunk két csendes, boldog esztendőn át.

Az asszony itt kis szünetet tart, mintha nehezére esne elhagyni a kedves emlékeket. — Szentgály arcán csendes rándulás fut át.

— Két év múltán, hogy már Zsuzsókára is lekerült a karomról, észrevétlenül a legélénkebb társasélet forgatagába kerültünk. Eleinte ritkábban, majd mind sűrűbben jöttünk-mentünk; hiszen nagy boldogságunkban miénk volt az egész világ minden öröme, pompája. Nevünk, vagyonuk itt-ott talán egyenlőségünk is messzi vidéken szívesen, majdnem ujjongással fogadott vendég volt s mi behuny szemmel, két kézzel téptük az út virágait, habzsoltuk az élet örömeit

Karácsonyi gyűjtés a beteg katonák számára.

A csáktornyai Vöröskereszt egyesület kezdeményezésére, a helybeli tartalék-kórház beteg katonái részére, lelkes úrleányaink fáradságot nem ismerve, párját ritkító eredménnyel végezték a gyűjtést, hogy az édes otthonukat nélkülöző beteg hóseink karácsonyat kellemessé, s csáktornyai tartózkodásukat emlékeztetéssé tegyék.

A gyűjtés eredménye a következő: dr. Voslár Ferdinánd ezredorvos, Antonovics József, Scheffer Rezsőné, Ludvig Vilmos, Muraközi takarékpénztár, Neumann S. utóda 50—50; Székely és Posztusny, Mesterich Aladár 40—40; Csáktornya Vidéki Takarékpénztár, Hazai Fatermelő Révész. Társ. Drávavásárhelyi község 30—30; Szent Ferenc-rendi zárda, özv. dr. Krasovetz Ignácné, özv. Csikvándy Mártonné, dr. Isoó Viktorné, ifju Neumann Miksa, Prückler Károlyné, Pethő Jenőné, Wollák Rezső, Csáktornyai Takarékpénztár, Hartenstein Jenő, Zoór Dénesné, Neumann Vilmosné, Kayser Lajos, dr. Baron Sándor, Heissenberger Ferenc (Felsőmihályfalva), Kertész Lajosné 20—20; Filipich Lajos (Drávavásárhely) 15; Rosenberger Rezső, Mózes Bernátné, Stráha Testvérek, dr. Hidvéginé, Rosenberg Rikárd, Gold Ferenc, dr. Wolf Béláné, dr. Huszár Pál, dr. Hajós Ferenc, Gráner és Csakathurner, Gráner Miksáné, Gráner Mórné, Hirschmann Irén, Hirschmanné, Belicai köriegyzőség, özv. dr. Schwarz Albertné, Pecsornik Ottó, Simon

A többi aztán már minden magától jött s szinte természetes folyamánya volt új életmódunknak. Az otthonunk mind szűkebbé vált. Magunk benne két agyonhajszolt, fáradt lény, kik egy szürke alkonyi óráns kedvetlenül állapítottuk meg magunkban, hogy a nemrégben oly boldog kettős, végtelenül unalmas együttlétté szürkült s a künn pazarul hintett mosolyokból nem jutott már az otthon melegébe szikrányi sem.

Igy hát minden külön megállapodás nélkül ujjult erővel hajszoltuk a mulatozásokat s a társaság forró levegője szinte életfeltétellé vált rászűnkre.

Ekkor azonban a társaság dédelgetett kedvencéi már nem mi, hanem az ifju Molnár lány volt. Hiszen jól ismeri. Szép, sugárzó. Csupa ötlet és ragyogó szellemesség. Nemrég vezeték be a társaságba, persze örületesen divatba jött.

Mi asszonyok is csak ő benne gyönyörködtünk. Az urak meg valóságos körülrajongták. Az én uram is. Fess táncos, gálás ember volt, csak osztozni tudtam nagy rajongásában.

Itt azonban egy kis hiba csuszott gondatlan mulatozásunkba.

A kis Molnár-lány csakhamar hűvösen elnézett a rajongó ifjak feje felett, s egy kábító este egyedül és kizáróan az én uram volt az a kftüntetett egyedül, kinek mosolyai, ötletei, táncja, egész ifju lényének minden sugárzó öröme szólt.

Persze — hiszen nyomoru vér és hús az ember, — az én uramat sem hagyta hidegen ennyi kegy.

Csakhamar kizárólagos gajallérja lett a fiatal lánynak s egy szép napon juttatn vettem észre, hogy én egy kissé furcsa szerepbe jutottam s vol-

István (Drávanagyfalva), Neumann Sándor (Zágráb), Löbl Rezedé, Benedikt Irma, Majercsak Aladár (Drávanagyfalva) 10—10; özv. dr. Siegel Nándorné, Mayer Testvérek 8—8; Heissig Ferenc, Koltzig Károlyné, Lukovics Bernátné 6—6; Koblenczer 5 40 K; Nádasiné, Kristofics Károly, Herzer Izidor, Taussig Oszkár, Beszterczey Gáborné, Dénes család, özv. Loncsarics Lipótné, Bezzerdy Margit, Hajas József, Bencsák Szilana, Neufeld Lajos, Székely Vilmos, Gráner Henrik, Deutsch Jenőné, Slesinger Lajosné, Bertin Ágostonné, Binder Károlyné, Berger Simonné, Kayser főhadnagy, N. N., Tomka György, Mráz Jenőné, Neumann Samu, N. N., Zrínyi Károlyné 5—5; Kosztly Matyas, Prostenik Gasztról, Stráha Ferencné, Horváth István, dr. Kovácsics Ferencné, Strasser Vilmos, Hencsey Gáborné, Majder Albert, Kornfeind Klementina, N. N., Sidon, Tarhazák N. N. 4—4; Meider Bernát, Fejér Jenőné, Hirschler Emil, Szerbné, Kelemen Béláné, Strausz Sándor, Pollák Gyuláné, Földes Mór, Plichta Béláné, Mosetiz, Dobosy Edekné, Pálya Mihályné, N. N., Lapat József, N. N. 3—3; Szirk Frigyes, Roseuberger A., Bedics Ferencné, Kovacsics Józsefné, P. I., Schidek Vanda (Drávaszentiván), Deutsch Zsigmondné, Hampámer István, Szeltmann, Petricsevic Nándor (Viziszentgyörgy), Lescauac Antonia, özv. Salon Peterné, Rosenberg Kálmán, Masztrák József, Vaaly Emil, Scheffer Andor, Kertész, Strausz Rikica, Heinrich Miksa, özv. Bartos Mór, N. N., Cukor György, Sáfárné Károlyné, Friedländer, özv. Vidovics Pélné, Hampámer Viki, Hajas Irma, Nuzsy Stefánia, Bolgár Benő, Lukács, Pálincskné, Fischer Endréné, Grész Ernőné, N. N., Petrics Ignác, Kelemen Imre, Purcsi János, özv. Grauné, Kollarics Mátyásné, Deutsch Salamon, N. Lajos, Heilig József, Blicking Antal, dr. Kovács Lipótné, N. N., Benedikt Josefina, Seyfried József, M. G., Stöger Béla, Lach Landolf, Bagola Istvánné, Benedikt Katinka, Cektorics, Pátkai, N. N., Villanytelep, Tomasics Tamás, Sőtörli Jánosné (Drávanagyfalva), Keleti Annuska 2—2; Malatinszky

Mariska 130; özv. Szlovencsák Gézané, Marinovics Ahajos, Frász Tamás, Marinovics Ferenc, Králics Teréz, S. N., Kövesiné, Matánovics, Szabó Károly, Lőke Lajosné, Gerecsaér Ferencné, W. főhadnagy, Hódosi Vilmos, Pollák S., Schmidt Ede. N. N., Koliarich Ferenc, Fischer, N. N., Hüll Cili, Blau Sándor, N. Bell, Kozma Getta, Kracker Vilmos, Petrics Ágostonné, Wolfner Márk, Krizsán Ferenc, Szivoncsik, Keményné, Kelemen Ferencné, Hoffmann Gyuláné, Zdelár Miklós, Ivacsics Imre, Baumann Zsigmondné, Petrics Viktorné, özv. Fridrichné, Gránitz Lipótné, Horváth Antalné, N. N., Tóth Istvánné, Csabai Kálmán, Pálincsk Györgyné, Králl Mátyás, Megla Istvánné, Székelyné, Hadrovics Ferencné, Thorday Jánosné, N. N., N. N., Frisics M. P. K., Polyák Mátyás, Hermané, Z. H., Hirschsohn Ernőné, N. N., Scheiber, Kelemen S., Persa János, dr. László Béláné, özv. Király Lajosné, özv. Fischer Simonné, Löwenstein Teréz, Mik Szilárdné, Rosenfeld Jakab, özv. Weisz Miksáné, N. N., N. N., Dornikné, Orbán Elek, Edelstein Berta, Hoffmann Linka, Ács János, N. N., Doba Józsefné 1—1 K. A Csáktornya uradalmi tiszték és cselédek régebbi gyűjtése 15685 K. Muraszterdahelyi körjegyzőség 6354 K. Stridóvári és drávasányi körjegyzőség 20—20 K. Muraszterantoni és felsőmihályfalvai körjegyzőség 30—30 K. Felsőkirályfalva község 25 K. Ezenkívül még számosan adakoztak 1 K-n aluli összegeket, úgy, hogy a beleg katonák karácsonyi ajándéka pénzben ezideig 1879 K 35 ft tesz ki.

A pénzübeli adományokon kívül nagymennyiségű dió, alma, tojás, aszalt gyümölcs stb. ajándékok is érkeztek. Így: Malatinszky Mariska és Lengyel Erzsébet Drávasárhelyre, Antonovics Józsa és Pollák Janka urleányok Csáktornya külvárosiba is kifáradtak s tojás, liszt, dió s almagyűjtést rendeztek. Szalay Józsefné, Morandini Bálint, Murasiklós község, Bányavár, Muraszterkereszt, Alszegey Alajos (Viziszentgyörgy), Petricsevic Nándor (Viziszentgyörgy), Safarics Antal (Viziszentgyörgy), Drávanagyfalva község, Felsőkirály-

falva község, Vurusics Jakab (Viziszentgyörgy), Felsőmihályfalvai körjegyzőség, Szent Ferenc, rendőrzárda, Kristófalva község szintén diótojás, alma, aszaltgyümölcs stb. ajándékosával járultak hozzá a nem remélt szép sikerhez. Martincsevics Julcsa gyertyát, N. N. 100 db. cigarettát, Weiss Sándorné 6 db. inget, 12 szoknit s 6 db. baskót; Dénes Béla családja pedig 500 cigarettát, 1 1/2 kg. selyemcukrot, 1 kosár aranyozott diót és 1 doboz karácsonyfadísz ajándékozott el célra.

A fenti pénzübeli s természetbeni ajándékok gyűjtésénél közreműködni szívesek voltak: Masztrák Micke, Dénes Ilonka, Hajas Etta, Dobosy Irma, Hajas Mariska, Kayser Ilona, Hirschmann Böske, Antonovics Józsa, Pollák Janka, Benedikt Ady, Földes Bözsi, Lengyel Erzsébet, Malatinszky Mariska és Meider Erzsébet (Drávasárhely) urleányok.

Fogadják a nemes szívű adakozók adományokért, a nevezett urleányok pedig a gyűjtés körül fáradozásukért a Vöröskereszt fiók egyet elnökeknék szívveljes köszönetét.

Ezenkívül még adakoztak ugyanerre a célra: özv. Murai Róbertné 50; Déry Örnagy 20; Horvát Mária (Novákovec), Levitus és Neumann (Lapány) 10—10; Hafner 6 K. Pollák Gyula 9 botot és 6 p. érmelegítőt.

Hirdetmények. Csáktornya község előjárósága közhírré teszi, hogy mindenki köteles dec. 20-án a birtokában lévő összes tengeri készletet dec. 26-ig a községi előjáróságnál bejelenteni. Erre a jogi személyek, vállalatok, körhatóságok, intézetek stb. is kötelesek. Kivételesen ez alól a katonai igazgatás s Haditermény r. t. birtokában lévő készletek — a bizományosok kivételével. A fenti napon fuvarozás alatt álló készletek érkezésük után azonnal bejelentendők.

Kivétel nélkül tartozik továbbá mindenki a dec. 24-én birtokában lévő káposzta, repce-, répárepce-, vadrepce-, len- és kendermagkészletét legkésőbb dec. 28-ig bejelenteni.

Egyben közhírré tételük, hogy a hatóságilag összeírt s a termelők szabad rendelkezésére visszamaradt házi és gazdasági

taképen kezdek szerfelett szánalmas alakká zsugorodni. Gyakori elhagyatottságom. A társaság loppal való megfigyelései. Összenézések. Ezekkel a kényelmetlen érzékekkel járó kedvetlenség és gyakori idegesség ugyancsak nem feltételei a nő szépségnek és kedvességnek.

A mi pedig legjobban kinzott: örületes féltékenységem volt. Próbáltam a csendes visszavonulást. De még inkább egyedül maradtam s magányomban kinzó féltékenységem, keserű dacosságom kétszeresen elviselhetetlennek tetszett.

Az asszony olyan mozdulattal simítja végig halvány homlokát, mintha az összes kínos emléket ki akarván onnan törölni.

— Most tudom, mily igazságtalan voltam ostoba féltéssel és dacossággal. Akkor azonban távolabb voltunk már egymástól, hogy szinte szóra kerülhetett volna közöttünk a sor.

És ekkor került a szomszéd birtokba maga édes Barátom.

— Oh, kapta fel ijedten fejét Szentgály. Hát akkor? ...

Akkor édes Barátom, akkor. A főispánék tavaszi zsúrján ismertem meg. Képzelteti azt a forró hálát. Azt az újjongó belső elégtételt, mit nagyjított sérelmemben maga iránt éreztem, midőn mindjárt első találkozásunk után olyan kintintető figyelemmel vett körül.

— Úgy, hát azért... s Szentgály csendesen húzódik hátrább a széknél.

— Igen, azért. Oh csupán azért édes Barátom. Lázongó keserűségem nem ismert határt s most már nemcsak háta, hanem a hirtelen felbőrdült bosszú is valósággal hajtott a maga karjába.

S ki odáig szinte beteges erkölcsmaniában szenvedtem, gondolkodás nélkül osztottam a nagyon forró kézszerítéseket és a nagyon mély és biztató tekinteteket.

Egészen az első csókig.

A Szentgály szeme izzón világít a homályban. Sürgető mozdulattal tesz, de az asszony mély bűnbánattal hajtja le a fejét s sokáig hallgat.

Halkan folytatja.

— Itt hiba csúszott az én számításomba is.

— Miért — suttozza Szentgály s izmai úgy feszülnek, mintha acélhurok volna. — Miért?

— Az első csók után megdermedve vettem észre, hogy az a talpamtól a hajamszálig bennem lobogó erő már nem hála, nem bosszú, nem jatek, nem a társasáttal járó forró izgalom, hanem más. Valami más.

— Mi, mi — táncol a Szentgály szemében a kérdés s az asszony arcához hajlik.

— Szerelmes lettem magába Szentgály. A szívverésem áll el ma is, ha arra a pillanatra gondolok, mikor rájöttem, hogy én magát nemcsak mint jó barátomat szerettem.

A férfi szinte fellelegzik a varázslatos szóra, gyors áhítattal ömlik a szó feloldódott ajakán.

— Oh és én! Hiszen érezni kellett, mióta csak először megpillantottam. Mióta az élet elembe hozta s én megéreztem, hogy itt, itt az igazi s mindjárt rá ijedt megdöbbenésem, hogy mégis messzebb van tőlem, mintha az egész föld közöttünk feködné.

Küzdöttem az érzés ellen egész férfi becsülettel. Türelmetlen volt a gondolata is, hogy barátom feleségét... Dehát a folytonos együttlét,

a percek gyönyörűsége. Szóval, aztán már nem gondolkodtam...

Megváltás volt mégis feloldult belső világra a hirtelen ránk szakadt nagy szó: menni kell. És mentem. És vérzett a szívem. És kerestem a halált. A megoldást...

Mikor aztán később megtudtam, hogy Bálint elesett, olyan érzésem volt, mint mikor az első tűz zúdult rám: halál és életvágy viharzott minden porcikámban. Fájdalom és reményesség viaskodtak bennem. Reményesség

Forró, boldog reményesség...

Az asszony csendes-szomorú ingatja a fejét.

— Nem édes Barátom! Mi már nem reménykedhetünk.

— S miért — csattan meg a Szentgály ijedt hangja.

— Mert itt kezdődik az én vezeklésem. Emlegettem úgy-e, hogy a Maga elmenetele után három nappal ment el szegény Uram. E három nap alatt mi újból megtaláltuk önmagunkat. És megtaláltuk egymást. Elmondtuk tévelygéseinket. Bevallottuk botlásainkat. És megbocsátottunk egymásnak. Megbocsátottunk... s az asszony idevált mosollyal hunyja be szemét.

Szentgály fehérré követül arccal, feszesen hajtja meg magát.

Sarkantyujának távoldó pengése halk ritmusban verődik vissza.

A gyermekszobából élénk, izgatott kopogás hallszik:

— Édes Anyám, Anyikám, nem jön még Jézuska?

szükségletek fölötti tengerikészletek fel nem használhatók, fel nem örölhetők, el nem idegeníthetők s minden rongálástól megóvándók. Tájékoztató megjegyzetjük, hogy az összeírt csutás kukorica 55%-kal számítható át szemesre.

K Ü L Ö N F É L É K .

Karácsony éjjelén.

*Decembertől éjfélig tüzek mellett
Pásztorok szunnyadtak,
Körülöttük a nyári egész csendes néma,
Csak a vesztő kos öreg csemettyűje
Cseng — csilingel néha.*

*Éjfélre az idő, midőn a Pásztorok
Riadtan ébredtek,
Erős fényességgel Angyalok jövének
S hallatszott ajkukról bimbós zenével
Gyönyörű szép ének.*

*Ne féljetek tőlünk, örömhírről jövünk
Hozzátok Pásztorok:
Ma született meg az edes Údváltó,
Az isteni Gyermekek, kit megváltásunkra
Küldött a Teremtő.*

*Az a fényes csillag elvezet Hozzája,
Bátran induljatok.
Aki a világot a kezében tartja,
Szalma között nyugszik, barmok járszólában
Vékony gyölcs takarja.*

*Sietve indultak a jámbor Pásztorok
Betlém városába;
S leborultak térdre, ott a jászol mellett,
Jézus mosolyától, szívükbe költözött
Az örök Szeretet.*

*Edes kis Jézusunk! mi is leborulunk
Jászolgyád mellett:
Hallgasd meg fohászunk, ami imádságunk,
Kik most küzdve küzdünk, ellenséggel bajjal,
Reménykedve várunk.*

*Küld le csillagodat, vezéreljen minket
Békés győzelemre!
S zengjen minden ajkon karácsonyi ének:
Dicsőség Istennek, békeség a földön
Minden embereknek!*

Orbáné, Mold Anna.

— **Lapunk előfizetőinek** és olvasóinak ez uton kívánjuk a legkellemebb karácsonyi ünnepeket.

— **Eljegyzés.** Hirschmann Adolf csáktornyai kereskedő leányát, Rózsikát, eljegyezte Simai Imre gazdász Hernádnémetiből.

— **Hósi halál.** Ley Béla, a csáktornyai áll. tanítóképző-intézet volt IV. éves növendékének haláláról is szomorú hírt vettünk. Ley Béliat, mint az intézet negyedéves növendékét sorozták be a nagykanizsai 20. honvédegyalozredhez, ahonnan még a nyáron az északi harctérre került. A harctéren tifuszban megbetegedett s egy galíciai kórházban a betegségnek áldozatul esett. Legyen áldott emlékezte!

— **Gyászir.** Kovács Dezső okl. gazdász, Kovács János grófi főerdész fia, hosszú betegsége és kinos szenvedések után f. hó 21-én Dékánfalván elhunyt. A boldogult hült temetőt e hó 23-án d. e. 9 órákor helyezték ugyanott örök nyugalomra. A korán elhunyt rokonszenves Kovács Dezsőt szülein kívül kiterjedt rokonság gyászolja. Nyugodjék békében!

— **Karácsony a katonai kórházakban.** A Vöröskereszt helybeli főkegyele a kórház orvosi és tisztikarának együttműködésével a csáktornyai tartalék- és póttartalékkórházakban elhelyezett sebesült és beteg katonák részére az összes kórházakban karácsonyifákat állítottatott fel. A szeretet-akció

élen özv. dr. Krasovecz Ignácné urnó állott, aki a város fiatal hölgyeiből alakított bizottsággal a karácsonyifákat feldíszítette azokból az adományokból, melyeket a város közönsége a Vöröskereszt főkegyele elnökének, Szalmay József járási főszolgabírónak felhívására erre a célra adakozott. A karácsony ünnepélek tegnap délután folytak le a Vöröskereszt és katonai tisztikar részvételével. Az ünnepély sorozatát a Várban kezdték meg s így végigmenve a többi pót-kórházon, az ünnepély a tartalékkórházban nyerte befejezését. Mindenütt a karácsonyifák felgyújtása után a Vöröskereszt tagjai szeretetadományokat osztottak ki a katonák között.

— **Halálozás.** Lapunk zártakor értesültünk, hogy Grész László nyugalmazott városi jegyző, életének 66.ik évében, rövid szenvedés után f. hó 23-án elhunyt. Temetése 25-én d. u. 4 órákor lesz. Béke hamvaira!

— **Adományok.** A Vöröskereszt egyet helybeli főkegyele részére befolyt a vasúti üdítőállomás perselyeiben 67.10 K s ezenkívül Gold Ferencné 10 és Grányi Béla 20 K-t adományozott. A csáktornyai jóléti bizottság javára koszorú megváltás címén adakoztak özv. Csikvády Mártonné és dr. Isoó Viktorné 20—20 s a vasúti üdítő állomás részére a Szent Antal persely gyűjtése címén Pálya Mihályné 10 koronát. A csáktornyai szegények részére pedig Pollák Gyula divatárú kereskedő két doboz ruha és lábbelit küldött. Mely adományokért az elnökségek s az előjáróság köszönetüket tolmácsolják.

— **Téli idő.** A kellemes és enyhe őszi napok után, melyek december elején a szokatlanul kellemetlen novemberi napokat felváltották, kemény téli idő köszöntött be. Átmenetül esős volt az időjárás, közben szivárványban s dörgésben is volt részünk, majd felhőszakadászerű zivatar tombolt Kotor és Alsódomború körül, mely azután egyzerre teliesre fordult. A hét eleje óta hó borítja a földet s az egész természet derült ég mellett igazi kedves karácsonyi színeket öltött.

— **Vármegyei közgyűlés.** Zalavármegye törvényhatósági bizottsága f. hó 13-án rendezett közgyűlést tartott, mely alkalommal a közigazgatási bizottságból kivált tagokat: Hájós Ferencet, Hertelendy Ferencet, Legáth Kálmánt, Takách Jenőt és Trsztyánszky Ödönt újból megválasztották. A központi választmány megüresedett tagsági helyére pedig Oltay Quidót választották meg. — A háború folyamán feladott tűzhelyek újraépítési céljaira a közgyűlés névszerinti szavazással egyhangulag 1 százalekos pótdátot szavazott meg. A megyei utkaprók pedig a háborús évről 40—40 K segélyt kaptak az utalapot terhére a közgyűlésből kifolyólag.

— **A Ker. Nőegyesület karácsonyi akciója.** A Ker. Nőegyesület az idén is megakarta ajándékozni a város szegényeit tűzfával s az iskolás gyermekeket a szokásos téli ruhával, cipővel. A nagy drágaság miatt azonban, amikor mindennek négyszeres az ára, szándékát csak mérsékelten valósíthatta meg. Így is alaptökéjét kellett megtámadnia, hogy ajándékokat osztogatásban. A szegények segélyezéséhez a közönség köréből gyűjtés nélkül a következők járultak: özv. dr. Krasovecz Ignácné 32; Pethő Jenőné 30; özv. Csikvády Mártonné és dr. Isoó Vik-

torné 20—20; Mayer Ármán és neje, Bess-terczey Gaborné, Mesterich Aladárné 10—10; Zrinyi Károlyné, Grész Ernőné 5—5; Bertin Ágostonné 3; Pálya Mihályné, Dobosy Elekne, Menceay Károlyné 2—2; N. N. 1 koronával. Mely adományokért az egyesület elnöksége hálás köszönetet mond.

— **Állandó mozi.** A Rákóczi-utcai állandó moziban Karácsony mindkét napján érdekes előadások lesznek. Ünnepe első napján az előadások következő műsorral folynak le: Modern táncok (term. felv.); Hadi hirodó; Tarka dominó (detektív dráma 4 felv.); Fáni hadba vonult (vigját. 3 felv.). — Ünnepe másodnapján következő a műsor: Itáliai tavak (term. felv.); Egy érdekes házasság (dráma 3 felv.); Lulu babája (vigját. 1 felv.); A két árva (dráma 3 felv.); Hadi hirodó (élő haditérképek).

— **A Gyermekszanatórium Karácsonya.** A háború szerencsétlen beteg árvái részére épült Balatonszabadin egy 200 ágyas gyermekszanatórium. — Az intézet belső modern higiénikus rendezése érdekében fordul most gróf Zichy János kormányzó elnök oly kérelemmel a társadalomhoz, hogy szegény és gazdag egyaránt nyissa meg szívét, amikor saját gyermekének karácsonyfáját díszíti és gondoskodik anyai, apai szívének boldogságára, saját kisedésének örmeéről, gondoljon némi adománnyal azoknak árván és betegen maradt kisedeire, akik életüket áldozták a Haza és mindannyiunk megvédéséért és akiknek megmentését tűzte feladatául a Zsófia Országos Gyermekszanatórium Egyesület. — Nagyobb alapítványok közvetlenül gróf Zichy János kormányzó elnökhöz (Budapest, VIII Vass-utca 10.) intézhetők, míg adományokat elfogad a Zsófia Országos Gyermekszanatórium Egyesület (Budapest, VIII. Stáhlly-utca 15.) ahol gyűjtőlevelek is rendelkezésre állanak. Adományokat lapunk is elfogad.

— **A petroleum maximális ára.** A petroleum árat is maximálni fogják. Az erre vonatkozó kormányrendelet, hir szerint, a legközelebb megjelenik. Biztosra veszik, hogy a petroleum maximális árai alacsonyabbak lesznek a piaci áraknál.

— **A katonai felmentések új rendezése.** A magasabb és legmagasabb korosztályok keretében szükségessé vált újabb felmentések, illetőleg azok mellányos elintézése szükségessé tette a kibocsátott min. rendelet értelmében a régebbi felmentések újból való átvizsgálását. Evégből a régebben felmentettek közül sokan behívót kaptak felmentésük fölülvizsgálása céljából. A hivatalok, bankok, magánvállalatok alkalmazottainak felmentési ügyének revidálása azért válik szükségessé, mert mellánytalan és rossz háttalással lenne, ha fiatalabb erők felmentése által az öregebbek részére a felmentés megadható nem lenne.

Nyilttér.

Hirschmann Rózsit Csáktornyai eljegyezte Simai Imre Hernádnémetiből. (Minden külön értesítés helyett).

Szerkesztői üzenet.

Csipekerőzsa. Sajnáljuk, de a verset nem közölhetjük. Aktuális versek azok, melyeket most közlünk. A háború ihletű azokat. S a háborúnak a Muzsa is defferál.

Sve pošiljke, kaj se tiče zadržanja novinah, se imaju poslati na ime urednika u Csáktornya

izdateljstvo: knjižara Strausz Sandora kam se predplate i obznanne pošiljaju.

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučljivi list za puk
Izlazi svaki tjeden jedenkrat i to: svaku nedelju.

Predplatna ožna je:

Na celo leto 8 kor.
Na pol leta 4 kor.
Na četvert leta 2 kor.
Pojedini broji koštaju 20 fill.

Obznanne se poleg pogodbe i tuk računaju.

Odgovorni urednik:
ZRINYI KÁROLY.

Saradnik:
PATAKI VIKTOR i SRÁY FERENCZ.

Izdatelj i vlasnik
STRAUSZ SÁNDOR.

MEDJIMURJE

Veliki napredek bulgarov.

Francuzka i englezka vojska je iztirana iz Macedonije. - Englezi su šest regimentov izgubili na Balkanu. - Naši šeregi lepo napreduju vu Črnojgori. - Taljani su mirneši postali. - Govor Tisza Istvana grofa o miru vu orsačkoj hiži. - Četiri danov vu Montenegri 13.500 vojnikov su zarobili. - Zrakopliveci ober Črnojgore.

Kak stojimo na bojnem polju?

(M. J.) Francuzi su 97 jezer, englezi pak 73 jezer, svega skupa 170 jezer vojnikov i 710 štukov poslali na pomoć Srbom, koji su prek morja vu Saloniki zvani grčki varas došli i odonut šli prek grčke zemlje prama Srbiji, da srbem pomoreju. Ali su kesno došli, ar je do onda vre Srbija vunišćena bila.

Francuzke i englezke čete su vu poljeg Grčke i Srbije ležeći Macedonija zvani orsag vdrli, da si barem ov orsag osvojiju, ako vre Srbiji nemreju pomoći. Francuzkim i englezkim šeregom je Sarrail zvani francuzki general vodja bil. Gđa su bulgarski šeregi s srbskim četami gotovi bili, navalili su na francuzku i englezku vojsku, pak pod vodstvom Todorova, bulgarskoga generala, su prošli tjeden i to 12-ga decembra zbili francuze i engleze tak, da ovi moraju retirirati vun iz Macedonije.

Velika bitka bila je ne daleko od Kosturine Bulgari su se s velikom hrabrostjom vojuvali s bajonetami su navalili na neprijatelje i iztirali nje od Smokvica Baba zvanog brega. Englezi su se do Kara Oglular, a francuzi pak do Bogdanci zvanog mesta nazaj potegnuti morali.

Neprijatelji su više jezer mrtvih i plerziranih izgubili. Broj zgubičkah se još nije mogel prebrojiti, tak je veliki. Vu Macedoniji niti jednoga francuzkoga i englezkoga vojnika nema već. Vezda se ovi žuriju nazaj vu Saloniki, t m su si potvrdili mesto. Bulgari za njimi idu i budu jih zasigurno i ovdzi zbili i iztirali iz Grčke. Francuzke i englezke ladje su vre pripravnne kre Salonikija, ako bu treba, da budu svoje ostale šerege odpeljati mogle.

Iz toga se vidi, da su naši saveznici i prijatelji bulgari s velikim pobedom vojuvali i da su skorom do kraja reztepli francuzke i englezke šerege, koji su na pomoć bili poslani Srbom. Šest englezkih regimentov je na čistoma vunišćenih. Koi su živi ostali, oni su se samo s čvrstim begom rešiti mogli, da jih bulgari ne poloviju.

Vojska našega generala Kövessa je i vu prošlim tjednu dalje tirala črnogorsku i još

ostalu srbsku vojsku vu črnogorskim planinama. Zavzeli smo Vranagora zvano mesto, gde smo 2300 črnogorcov polovili. Nemske čete takaj tiraju vu črnogorskim planinama se skrivajuće srbske vojnike, izmed kojih su prošli tjeden 2500 srbov polovili. Pri lpeku su naši 12 štukov našli, koje su retirajući srbi zakopali.

Vu Ruskoj je z veksinom mir. Naši i nemski šeregi su se dobro zakopali vu svojim šanci, ar vu zimi nečeju dalje tirati preobladanu rusku vojsku. Negda, negda rusi navaljivaju na naše šance, ali budu svigdar biti. Najzadnjič su pri Vulkana zvanom mestu vdrli na naše šance, ali su naše i nemske čete preobladali ruse i izmed njih 100 vojnikov polovili.

Taljani su mirneši postali od onda, od kada su pri Dobrodo zvanim mestu biti bili. Iz štukov su strelali na naše šance pri Lardarovi, Rivi, Rovereton i pri Judikarija zvanom mestu, ali navaljivati se nisu podufali vu prošlim tjednu.

Hvalja budi Bogu! svigdi dobro stojimo i s zadovoljstvom moremo čekati božicne svetke, koje budu i naši hrabri junaki svetkuvati mogli, ar jim se po celim orsagom pobiraju dari za božicne svetke. Niti jeden vojnik nebude, koj nebi dobil kolače, cigarje, cigarettine, pak drugo svačesa, kojega mu iz doma, iz celoga orsaga pošiljaju dobredušne gospe, dijaki i drugi ljudi. Za toplu opravu, jestvinu i pitvinu se je vlada pobrinula za naše vojuće sine.

Vu prošlim tjednu se je počelo spravišće vu orsačkoj hiži, v Budimpešti. Spravišće još traja. Najznameniteši je bil odgovor grofa Tisze, koj je i o miru govoril. Rekel je, da smo mi i naši savezniki pripravn mir sklopili s našimi neprijateljima, ako budu oni za mir prosili. Ali dok naši neprijatelji nečeju previditi, da smo do vezda mi dobili tabora i da su oni biti, dočas nemre mir nastati med vojujućemi narodima. Kajti rus, francuz, englez neče još za mir prositi, budemo se i dalje s njimi vojuvali. Ali potlam bude njim sklopljenje mira više koštalo, kak bi vezda koštalo. Od srba i črnogorca, pak belgianca nema govora vu

pogodbi, ar su ovi vre do kraja nadvladani.

S taljanom pak imamo još maloga računana. Dok od njih nevezememo vkraj dost veliki falat zemlje zbog njihovog falnišnog ponašanja, dočas makar bi kak goder prosil, nebi se pomirili s njim. Nema niti jednoga človeka vu našoj domovini, koj bi jim šenkal njihovu čarnost.

Tak se vidi, da bi francuz i rus se rad pomiril. Ali englez jim neče to dopustiti. Ov jalen, trgovečki narod bi rad čeli svet poždrti. Ali bude ga nemski cesar vre presilil, da bu i on za mir moral prositi. Vezda je put sloboden prek Srbije i Turske do Egiptoma. Tu ima englez svoja velika imanja. Ovdzi bude ga nemeć na pčštenje navčil. Od toga se i boji englez.

Za malo vreme budemo opet od važnih i znamenitih dogodajjih pisati mogli, samo prosimo malo potprljenje od naših čitateljah, ar pređi, dok nisu gotovi naši i saveznicki vojnici s njihovimi posli, nečemo nikaj o tom pisati. Svigdi dobro ide za nas, to je glavno!

Najnovesi glasi su iz bojnog polja sledeći:

Naša vojska dalje tira pred sobom črnogorce i one srbske čete, koje su se k njim pridružile. Vu srđini toga meseca četiri dni dugo, tojest od 14 ga do 17 ga decembra su naši šeregi 15 jezer i 450 črnogorcov i srbov polovili pri Belom-potoku. Ov broj se je svaki den povešćal, tak da su naši do 20-ga decembra vre ober 26 jezer porobljenikov prebrojili na črnogorskom bojnem polju. Ako bu to i dalje tak išlo, črnogorci i k njim se još ostali i pridružili srbi nebudu niti jednoga vojnika imeli.

Črnogorci su počeli takaj na falnišni način navaliti na naše vojnike, tak kak su rusi. Tojest ruke su gori zdigali, na bajonete pak bele rubce zvezali, tobož, da se predaju. Gđa su naši na ova znamenja se približili k njim, onda su ovi iz rukah svojih bombe metali na naše vojnike, pak iz bliza s puškami strelali na njih. Kajti se je to višeput pripetilo, zbog toga naši vojnici bolje paziju na te vkanilce, pak jih

postrelaju. Nikomu se nesmiluju, koj se za istino nepreda nam.

Vu Črnojgori jako napreduju naši šeregi, makar jim vnoogo težkože zrokuju velike planine, med kojimi se črnojgorci skrivaju. Naši vojniki s čudnovitom vitežtvom napreduju vnoogiput med 1000—2000 meter visokih bregih, a onda pak vu dolinah i glibokih nizinalh.

Francuzi, pak englezi, kak smo vrgori pisali, su vu Saloniki zvani grčki, poljeg morja ležeći varaš pobegli, gde si šance delaju i potvrdiju toga grčkoga varaša. Proti tomu se je pismeno suprot stavil grčki kralj. Bulgarski šeregi na grčkoj granici stojiju, nemški šeregi su pak prestupili grčku granicu i budu proti Salonikiji isli, da ju izfranbuzkih i englezkih ruk odzemeju.

Talijanom jako zlo ide. Četerta bitka pri Isonzou se je dokončala. Tojest taljani su popustili svoje navljivanje proti dekungih, koji na granici naše monarchije stojiju, ar su previdli, da je sve zabada. Proti našim šeregom nemreju boji dobiti. Taljan je vu ovoj zadnoj bitki 70 jezer vojniov izgubil bez toga, da bi jeden korak prek naše granice došli. Vezda drugdi, pri Lardaro zvanom mestu je počel navaliti na naše šance. Ali bude mu i ovdi tak išlo, kak pri Isonzou.

Hvala budi gospodinu bogu! naši neprijatelji nigdi nemreju preobladati naše hrabre viteze! Lani vu božičnih dnevih smo pri Karpatih ruse, a letos vu Črnojgori črnogorce, pak ostale srbe, pri Isonzou taljane, a vu Macedoniji francuzke i englezke šerege na nikaj spravili s pomoćjom nemških, bulgarskih i turskih četah.

Ako si to premislah, onda moremo s veseljem svetkuvati božične dneve. Dobro bi bilo, ako bi naši sini takaj s nami svetkuvati mogli božične dneve, ali ako to nemre tak biti, budimo zadovoljni s tem. da smo svigdi mi jakši, kak naši neprijatelji, koji bi vre vu naših hižah stanovali i gospodarili na od nas odzetih gruntih. Bog oslobodi, da bi srb. taljan. ali rus zapovedal nam vu Magjarskoj, kaj bi se lahko pripetilo, ako nebi Bog s nami bil, pak ako naši sini nebi tak hrabri bili. Molimo vu božičnih svetkih za njihovo zdravje, za njihov dalesnji napredek i za sreću naše mile domovine!

A nam pak dai gospodin Bog svim skupa vesele i dobre božične dneve!

Gloria in excelsis Deo!

Slava Bogu na visini, a mir ljudem na nizini! Od potlam, kak se je Zvelčitelj na rodil vu betlehemski Stalici, poleg kerščanskoga običaja živeći narod nigdar je uć tak pobožno obrnul prama oni zibici, vu koji je težal naš Odkupitelj, kak denes.

Slava Bogu na visini! On je odredil, da pograbimo oružje i branimo naše pravo, da aldujemo krv za domovinu, ober koje nigdar je nć tak kervavi viher pihal, kak denes. On nam je napomoć, da tak slavno se branimo, prama neprijateljo i on nam je dopustil tulikšnih slavnih bitkah zadobiti. Zahvalni mo moramo biti svrhu onih, koji vu strahovitnem ognju stojiju. On zbrisie onim suze, koje su dovice ostale i onim koji su bez otca ostali, koji derhtuć čekaju glas iz bojnoga polja od svojih ljubeznih, doklam dojde glas, zadnji glas, da jed-

noga viteza menje je na zemlji i jedne dovice više.

Slava Bogu na visini! Slava za sve skim nam je napomoć. Slava njemo i svrhu toga, da nam je na zemlju poslal svojega jedinoga Sina, koj nas je navćil veruvati, terpeti i krv preljati. Vumreti bez javkanja, bez tužbe, vu svetim miru, vu volji nebeskoga Otca.

Slava Bogu na visini! Ali i mir naj bude ljudem na zemlji, koji su dobre volje. Mir naj bude, daj nam dragi Bože. Na ovaj svetek, koj je svetek od svetkov, zdi-havlamu k Tebi, daj nam mir i blagoslov nair vu srce, koje drvće već poldrugo leto od svakojačkih bojnih nevoljah.

Vidiš, moćen Gospodiu orsagov i svetov, da suha zemlja ne želi tak okriepni deždj, kak naša duša božični nair. Okolo nas vidimo malo i drobn dećicu, koja bi seraduvila i veselila, ako bi beli angjal od mira prinas se nastanil, ako bi vidla svojega dragoga i miloga otca, koj vu strahovitni zimi vu glibokim snegu na straži stojii.

Što bi bil denes dvć leti mislił, da vu dvajseti stotini, vu drugi desetini tri strani svćta narod uzbuñi se i na sto jezer nedužnoga ljudstva vunati. Što bi bil mislił, da balkanski krvoloki od tri strani pomoć dobiju i četiri velike kraljevine, tojest države za nje se zemeju. Što bi bil mislił, da europski savezñiki samo zato su s Judškami penezi podpirali balkanske krvoloke, da našega kraljica i njegovo plemenitu ženu iz svćta spraviju, da nas stćm vu strahovitnen boj natiraju i da vu ovom boju vuništiji tak naš lćpi Magjarski orsag, kak i susedno Ausztriu. Bog je to nć dopustil. Pomogel nam je Jezus, naš Odkupitelj, da naše granice, našu dećicu, naše male hižičke obranimo od groznoga neprijatelja, koj denes dalje stojii od naših granicah, kak je vu mirnim vremenu.

Slava Bogu na visini! koj nas je nć ostavil, kad smo vu tak veliko pogibelj došli.

Jezus, kad na svoj rodnen dan dolil pogledne na zemlju, zalostnim srdcom vidi, kaj je nastalo iz onoga svćta, kojega je on stvoril, kojega je on odkupil. Njegov svetek, je svetek radosti, svetek mira, im je već na njegov rodnen dan pred jezero devetstoptenajstim leto radost nazveščal angjel pastirom.

Denes pak je ćeli svet vu jednim plamnu, serdito mužkarci nećimurno oružje deržiju vu rukah i samo jedno misel imaju, kak bi mogel jeden drugoga na smrt oraniti. Varaši, sela, ćele okolice su se vuništile tak, da je kamen na kamenu nć ostal. Na hiljada naroda se vuništi svaki dan ili pak nevoljnoga ostane. Kad povremenu poljo-delavec pljuga pusti vu řnu mater zemlju, strahotom bude gledal vnoogoga viteza ćonte, koje mu pljug iz zemlje vun hiti.

Jezus Kristuš suzatami očima gledi, kaj su zrokuvali krvoloki na njegov sveti rodnen dan. Kaj su zrokuvali oni, koje je on žuhkom smrtjom odkupil.

Tak zalosten božić, još nćje imal svet. I negda vremena je bil boj, ali onda dvć tri države narod ako je trpel, denes pak ćela Europa je vu ognju.

Obitelj zalostno se sede na božić k stolu, nćga veselja, žalost sedi na svakim obrazu. Jeden se žalosti za onoga, koj vu dekungo stojii i zveršava svoju sveto dužnost prama domovini.

Žuhek je onomu kruh vu vustah na

ov sveti dan, koj nekoga na bojnomo polju ima. Na polnoćki mesto veselja žalost i žalostno zdiHAVANJE ide na visinu pred pravićen tronau.

Viteži pak lakodjer žalostno misliju po sumali, po bregih za svoje mile, od kojih tak dalko moraju ov sveti dan biti. Ali oni preobladaju žalost, jerbo znaju, da to sve preterpeti sveta dužnost njim je, za svoj obitelj, za nas sve moraju vnoogo stradati i terpeti. Za domovinu vujuje i vu ovi reći sve to stojii, kaj je pred njimi drago i lćpo. Ova reć, domovina, njim daje jakost, da to sve moreju preterpeti. Ova reć jim daje moć, da su u moćuñi sve onu zveršati, na kaj jih je kraljska reć pozvala: braniti domovinu.

Slava Bogu navisini! Pomolimo se ovaj dan rodjenomu Jezusu, da skim predi moremo sprazñiti ovaj žuhki pehar. Da mir nastane i da nadalje vu božjim miru moremo ziveti.

Nedaj dragi Bog, da ova strahovitna borba još tak dugo terpi, kaj je trpela. Mora se svet pomiriti. Svi skupa od srdca želimo, da više nebudemo tak žalostnoga božića imali. Bog nas bude posluhñil i pomiril bude na skoroma svćta.

Gloria in excelsis Deo!

Zimska sćtva.

Vu jeseni nćje bilo moći sbog zloćestoga vremena sve posejati i poleg toga ovu delo je na zimski mesec došlo. Nćje to nam jako veselo, ali i drugda je tak bilo. I drugda smo sejali, vu novembru mesecu i vu decembru. Spazili pak su to gazdi, da onu zrnu, koje je zima skliito našla, lćpo je zraslo i lćpo zrnje je dalo, onu seme koje pak su marćiusa meseca vu zemlju deli i zmrzlavica nćje došlo, slama je zrasla, ali zrnje nć. Dakle poleg toga još i vu februaro mesecu moći je jesensko pšenicu sejati, ako znamo, da još zima dojde zatem. Ali od toga nas mentuje denešnja lćpo i toplo vrćme.

Po ćelim orsagu je tužba, da sbog zloćestoga vremena i sbog malo težakov sveposud puno menje je za sćjano, kak je to drugda vu ovim vremenu bilo. Jesenski deždji su krivi tomu, da smo s nikakvom marljivostjom nć mogli jesensko sćtvo zveršiti. Sad zadnju vuru moramo si pomoći, jerbo od toga visi ćeli orsag. Bez kruha nesmemo ostati.

Zadnja vura pak nam je ravno vezda. Svaki se mora požuriti, da vezda, kad nam tak izvanredno lćpo vrćme hodi, svaki falaćek zemlje, koje mu je prazno, da za sćja. To poštenje zahtćva denes orsag. Jerbo ako još niti vezda ne sveršimo iesensku sćtvo, kletu bez kruha budemo. To pak nesme biti. Bog nam je takvo vrćme dal, da vezda sve moremo napraviti, kaj smo zamudili. Moramo, jerbo to zahtćva odnas domovina i to zahtćvaju naši viteži, koji na bojnomo polju stojiju. Njim na svaki naćin moramo kruha prebaviti. Stari i mladi skup se moraju poprijeti i jeden drugomu napomoć biti, jerbo svaki falaćek zemlje, koje prazno ostane, je špot gospodaru. Jeden drugomu mora napomoć biti i koj je već svoje zasejal, naj nebudu s marhum jalen drugomu. Nazadnje i obćinsko poglavarstvu more takvoga presiliti, da drugomu ide na delo. Ali to prinas nebudu potrebno. Naši gospodari, ako jim kak vrćme

dopusca, radi ideju, iz srca pomoreju onomu, koj je vu sili i koj je potreben toga. Prinas nebude jedna mekota prazna ostala, koja je za jesensko setvo odredjena.

Tak je to važen posel, da i honvédski minister je to poznal i one gardiste, koji bi bili decembra 6 ga morali rukovati, dopustil njim je da stopram decembra 15-ga ideju nuter. Koji su pred vremenom odisli, one su odmah nazat dimo poslali. Sve to pak se zato pripetilo, jerbo vrème se je preobrnulo i moći je sejati. Dakle svrhu toga je to minister odredil, da gospodari mogli su jesensko setvu sversiti. Vu ovi minuti kruh je morebiti važneša stvar, kak puškinprah i patroni. Bez kruha vojniki nemoreju vojvovati. On bude tabora zadobil, koj bude duže kruha imel. Mi pak više zemlje imamo za setvo, kak naši neprijatelji, dakle mi i duže moramo kruha imati, kak oni. Vu naši lepi zemlji još su ně ljudi od glada pomirali, dakle niti vezda nebudeju, ako naši gazdi to previdiju i trsil se budo, da zemlja ne ostane prazna.

Naši gospodari prerazmili su, kaj hoće stēm ministerium, kad još deset danov je doma ostavil one, koji bi već decembra 6-ga bili morali rukovati. Vu ovim teškim vremenu samo brazde budo mednami, kakti meja, ali vu srdcu i vu mišljenju svi skupa moramo jednaki biti.

Oranica je denes takodjer bojno polje, gde slavno moramo vojvovati za svagdašnji kruh. Na ovim bojnóm polju pak se je vezda dozorila zadnja vura na šturmu. Ovu šturmu pak svaki clovek mora preterpeti i onda smo zadobili.

Sunce nas na delo poziva, na šturmu nas zove. Dakle, gospodari, napred! na šturmu, da ovoga boja zadobimo, kojega sad za kruh smo započeli.

Naprè! braća!

Vilmoš cesar na sèkeljskim frontu.

Vilmoš cesar pohodil je poleg Stripa vode magjarskoga i nemškoga fronta, smed više divizijah pogledal je jedno honvédsku diviziju. Od toga je jeden honvédski zapovednik ovak pisal dimo svojemu sogornu:

Denes, tojest decembra sedmoga lepi dan je imala naša honvédska divizija. Pohodil nas je na frontu Vilmoš cesar. Odisel je pred glidom i sam svojom rukom je nekojim vitežkim honvédom nemški željezni kržec prepecil ua prsa. Potlam pak je pred celo diviziju stal i vu lepim govoru je slavil magjarsko vitežtvo i vjernost, najmre pak je pohvalil erdeljske honvéde, koji su na sienkovcei frontu, kad su ovd rusi s velikom jakostim steli fronta pretrči i predrèti, četiri dana, dan i noć podjednoma su vu ognju bili, nazadnje pak na četrti dan sami su na ruse se navallili i od kraja su je zbili. Od ovoga dana počenshi rusi mir daju naši divizije od koje su bolje strahu, kak od hodiča.

Vu govoru je Vilmoš cesar spomenul se, kak je hodil zadnjiput vu Beč, da pohodi našega staroga kralja. Povedal je, da sam kralj lépo je puhvalil pred njim magjarske honvéde Najveksi naš soldacki zapovednik, naš kralj višeput se je tak spomenul od honvédov. Vilmoš cesar pak vu svojem govoru pak niti jedenput se je ně tak spomenul od našega najveksjega soldackoga zapovednika, kak cesar, neg uvek tak, kak magjarski kralj. Stēm Vil-

moš cesar pokazal je svakomu, da magjarska kraljevina je sloboden orsag i zosebna od Austrije. Govora je ovak s magjarskimi rečmi zaključil: »Éljen a király első Ferenc-József!« Na to smo i mi tak zakricali, ako nas je muska čul, zasegurno je mislil, da na šturmu idemo i od straha se je skril vu svoje jarke.

Doklam je Vilmoš cesar prednami stal i govoril, nemški zrakoplivci su létali ober nas, odzaja pak trideset i pol centimeterni stuki su rucali, ali to je već ně svrhu parade bilo.

Kaj pak se mene tiče, vezda smo ravno skupali »Zoltan zvanoga jarka vu kojem se komot budemo mogli špancirati, je dva metre gliboki i jeden meter široki, dakle lahko se jeden drugoga vugnemo. Razmi se, da ovu palaču samo ponoči smo mogli skopati, jerbo po dano su rusi jako frackali onu municiju za koju doma ostajuci misliju, da rusi nemaju.

Lani vu ovi dobi leta od zelja kocenje smo jeli, ali sad po gospotskim živimo. Jeden kokot ili kokoš kuruno košta, sad pak sem ravno za svoju diviziju jeden metercent svinjskoga mesa kupil za sedemdeset i pet korun. Dakle svega dosta imamo, ili itak zato naj više blata.

Najvažneše pak je to, da tople dekunge imamo vu kojih tak kurimo, kak vu peklo i jednostavno čekamo ili konec boja ili pak novi protuletni boj.

Tak živiju denes naši honvédi na frontu, samo kak dugo bude tak, to neznamo, jerbo ravno vezda smo dobili glase, da se rus na beszarabinskim frontu jako prepravla. Ruski seregi na ovim frontu jedno vrème jako se sim-tam gibleju. Po željeznicaš samo soldacke stvari voziju i cevili niti blizu željeznicaš nesmeju, Rusi kre Dune i na granici dekunge kopaju, pri Kilia čatorni pak su stuke nastavili. Čatorna gde se vu Dunaj stèče, jako je stvrdovinami napujena. zadnjo vrème pak su rusi ovd jeden novi i močen festung zazidali. Sim svaki dan ladje doideju napujene smunicium. Na su hom se sim-tam seregi vijaju, po Dunajo pak taborske ladje se vidiju. Po noći električna posvet i romanske granice světi. Vu Vilcovni započeli su rusi onu delo, skojem med Kilia i Ogejakov občinami čatornu glibše hoćeju skopati. Pri ovim poslu nazoten je i Viszolckin general, koj je zapovednik cele ruske vojske vu Bessarabiji. Rusi stēm jeden novi vodeni put hoćeju dobiti do Črnoga morja. Ruske ladje do vezda samo po Szulina čatorni su mogli dojt do Črnoga morja. Stēm rusi opet prestupiju jeden kontrakt, kojega su 1878 ga vu Berlinu svi skupa podpisali i vu kojem i to stoji, da Ogeakov čatornu něje smeti glibše skopati i tam nikakvo delo započeti.

Vu Bessarabiu su rusi spravili celo onu vojsku, koja je odredjena bila prek Romanie vu Bulgariu vrtli. Pokehdob pak je Romania to ně stela dopustiti, sad su ovoga serega proti nam poslali.

Svaki dan dojdeju mladi i stari reguruti na front, koje tam vezbaju i muštraju. Rus je sad svepusud miren, ali kak se vidi, na protuletje još jedenput bude prob sreću i či još niti onda nebude nas mogel preobladati, na dalje nam mir bude dal. Naši takodjer ne spiju tam na ruski granici, neg takodjer se pripravljaju na protuletni boj, vu kojem nas opet samo slava i dika čeka.

Ober Črne gore.

Dnevnik jednoga zrakoplivca.

Iz Grabe smo se gori zdigli nevarnim vetru popoldan ob 2 vure i 30 minut. Tak strahovitna zima je bila, da nesem čutil ali imam noge. Predi kak smo se vu zrak zdigli, telefon prijavo sem dobil, da su naši Hercegovna brega zavzeli. To pak samo nam zrakoplivcom inoreju zahvaliti. Sad nam je cilj pomoći našim, da 925 metrov visokoga Rassova brega zavzemeju, na kojega već dva dni šturmaju i poleg neprijateljskih stukov nemoreju nanjega dojt. Kad smo do to došli, jeden čas oko smo létali i pajdas tak dugo je strélal na neprijateljske kanonère, doklam je municiju imel.

Sad je počel snég padati. Snég nam je tak létal vu obraz, kak da bi nam nešči ostre čavle hital i moj putnik zahteval je, da se nazat povrnemo vu Castelnuovu. Kuglje su tak létale oko nas kak čmele i na veliko čudo bez svake falinge ob šesti vuri na večer došli smo na zemlju. Bakle su nam vužgali, da smo vu kmici mogli mesto najšči za doli se sesti.

Čisto sem krepjeni bil, nësem čutil niti ruke, niti noge i ravno je vrème došlo za doli dojt. drugač bi mi noge zmrzle bile. Mojemo putniku je puno bolje bilo, on je mogel ruke i noge gibati, ali ja sem kormanana moral držati i pedala na brigi imeti. Tak silen je bil veter, da nas je skorom višeput doli hitil. Kad su zrakoplova previziterali, javili su mi, da osemnajst kugljih ga je troflio. Do vezda to mi je najnevarneši dan bil.

A . . . podoficir i O . . . lejtinand su betežni i ja sam moram leteti. Istina, da imamo ovd jednoga 19 lét staroga zrakoplivca, ali još je preslab, da bi sam vodil kormanana. Samo jedenput je probal, veter ga je doli hitil i celo zrakoplov se je s potral.

Ok. 4. Dobili smo opet jednoga zrakoplivca i jednoga oficira. Pervič vu trebnjei bitki su letele skup. I ja sem on dan tam letel. Tri zrakoplovi su bili vu visini, sve smo spregledali i ja sem samo s jednim se zišel. Drugi dan mi je Piller oberlejtinand povedal, da vlovleni črnogorci tak su povedali, da zapoved imaju, kak zrakoplova spaziju, odmah svi moraju na njega strélati, koji puške imaju. Kad smo mi iz mašinpške strélali na kanonère, vnogi je mrtev ostal, vnogi je pležerani bil, drugi pak su se širom rezbežjali.

Nov. 14. Vjuro ob 9 vuri smo se vu zrak zdigli sa Levák lejtinantom. Več smo dalko ober neprijateljske zemlje vu 2100 meter visini bili. Strahovitna zima je bila. Po bregih svepusud veliki snég. Od motora jeden henger se je navollil delati i postal je. Zrakoplov je počel doli ti. Na zapoved nazat sem se obrnul i ob deseli vuri bez falinge smo opet na zemlju došli.

Nov. 16. Predpoldan ober Lovćen brega sem létal jedno vuru.

I sad je Levák lejtinant bil s menom i vnogo fotografijih je napravil. Popoldan je Dvorzszak kapitan bil s menom. Ober Lovćen brega smo letali kad smo vu debeli oblak došli i moral sem se nazat obrnuti, jerbo kapitan něie videl nikaj.

Nov. 17—18. Dezdi i viher.

Nov. 19—27. Betežen sem bil.

Nov. 28. Popoldan ob tretnji vuri sa

Levak lejtnantom sem otišiel. Mašinspušku i bombe smo nesli sobom. Prék Lovčena i Krn brega dvé jezero metrov visoko smo leteli v Cetlinje. Kad smo dvé jezero petsto metrov visoko bili, počeli su šrapneli i kuglje létati okolo nas. Levak je sprozil mašinspušku i za kratko vréme vltihnnoli su šrapneli. Sad mi je putnik doli казал gde su šest barake bile i želil je, da bombe hiti nanje. Kad smo ober barakih bili, hitil je jedno bombu, ja pak sem tak zdravnal zrakoplova, da smo vu koli leteli i da smo bolje sve vidli. Za pet minut veliki dim je nastal i kad se je dim rezišiel, vidli smo, da s med šest barakih dvé faliju, tretja pak gori. Strahovitna zima je bila, komaj sem mogel kormana držati, ali veliko veselje smo imali. Sad je iz mašinspuške počel bareke strélati. Doli je snég bil i dobro smo vidli mrtve i plezérce. Zatem me je dvaput po hrbito vudril. To prinas tuliko zlamenuje: grad aus! Videl sem, da moj putnik fotografirati hoče, ali vu veliki zimi tak je krepjeni bil, da néje mogel mašinu nastaviti. Ja sem takodjer ves zmrzjeni bil. Za malo vréme došli smo ober jednoga sela, ovdí opet se je mašinspuška oglasila. Jeden gurlni patronov s velikom mukum je post-rélal, drugoga je več né mogel nuter nas taviti. Kazal mi je, da od zime već nikaj nemore, ja sem takodjer odnemogel. Na lévo smo se obrnuli, 3200 metrov visoku smo bili, kad je na jedno občinu opet bombu hitil.

Med Cetlinje i Skutari počelo se kmičiti i lejtnant mi kaže, da dobro bude nazat se obrnuti. Posluhnnul sem ga i obrnuli smo se proti domu. Trijezero pet sto metrov smo vezda visoku bili. Počeli smo računati, kuliko šrapnelov su pofratili nanas. Ja sem napré tri videl, sboka pak pet. Opet su počele kuglje fucakati piju . . . piju . . . ali stém smo se već né brinili. Lejtnant ponudil mi je jeden cigarettin. Kak sem doli dogledal, videl sem, da smo ober Babrak brega. Počel sem bolje tirati motora. Kad smo ostavili Lovčena brega, ob četiri vuri došli smo dimo i lépo stiha smo na zemlju došli. Tak smo krepjeni bili, da né smo vun mogli iz zrakoplova. Jako me je glava boléla i mamica mi je bila, prejavil sem se pri kapitanu i otišiel sem dimo ležat.

Vidimo, da zrakoplivci némaju naj bolje delo, ali stém veške veselje, kad važne prijave doneseju dimo i kad s bombami celé občine vunistišu. Zrakoplivci jako su napomoč šeregom i današnjo vréme nebi mogli bez njih biti i ravno svrhu toga svigdi veliko poštenje i čast imaju.

KAJ JE NOVOGA ?

Spomen letošnjega božiča.

Kre naš noć je, bor na stolu,
Še njež tužna majka sedi,
Sveti večer obrakli su,
Noćne zvčade trakti blišili.

Zakaj si tak zamišljena
Sveti večer tužna mati?
Zakaj su ti suzne oči?
Moreš mi to povedati!

Tužna majka odgovara:
•Tam, vu gorah i planina,
Usred snega vu taboru
Duša gleda moga sina!•

•Draga majka znam ja vezda,
Kud miseli vaše hode,
Molite se, noć je svéta,
Veselo vam nazaj dojde!•

A pri meši, pri polnočnoj,
Pred oltarom tiho moli.
Kak da iz jasekli sveti,
Nešči tiho toj govori:

•Zmislis se ti majka danas!
• Govori njoj božje dčete,
Ja sam, hotel ostaviti
Mdrog neba, dvoje svete.•

„Da nadvladam dušmanina,
Došel sam vu suzne doli,
Da odkupim duše vaše
Svojom krvjom, v svojoj boli!“

Večnu sređu i blaženstvo
Zamenil sam s mukom križu,
Znaš ti majka! da iz križem
Steza v nebo je najbliža.

Svoju dužnost verno zvršit,
Ti plakati nebi smela.
Svčta dužnost domovinska
Teb je tvoga sina zela.

Za svoj dom i kraljev tronuš
Stoji on na snežnoj straži,
Svetel mesec naj mu svčtiti,
Tibi deždjek naj ga snaži.

Tak se moli tužna mati
Blagoslov pošilja sinu,
Da bi se povrnul nazaj
V svoju milu domovinu.

Dekánfalva.

Neznam danas gde je kam ješ?
Naj bu Bože tvoja voja!
Na to nešči stupi v bitu,
Eto lista z bojnog polja.

I počita sinov pozdrav,
Néma ona prvije mira,
Prime v ruke ona lista,
I s veseljem ga odpira.

— Primate od mene pozdrav
Roditelji moji mili,
Da bi ove svčte dane
Vu veselju sprevedili.

— Ja se ovdí dobro čutim,
Kak da bi bil domaj s vami,
Daj Bog, da veseli budu
I meji ovi sveti dani.

— Dok bum branil domovinu,
Bi veseli dani bili,
I da bi se barem k letu
Ov den skupa veselili!

A. F.

Srečne božične svetke želimo svim našim čitateljem, predplatnikom, prijateljom naših novin i našim suradnikom!

— **Daruvanje.** Muraszerdahelyski obćinari poslali su nam jedno listinu, koja nam kaže, kuliko su dobri dušni muraszerdahelyski stanovnici alduvali soldatom za božične svetke. Nemoremo svakoga po jedinim ovdí spisati, jerbo izbitja za to su premale naše novine. Neg kviteramo ovdí, da su sveskupa 127 K 58 fillerov na ov plemeniti cilj nabrali. Od ove svote polovicu su vu Zalaezerszeg, polovicu pak Csáktornya varašu poslali. Bog bude vre naplatiti svakomu, koj se je ovu bojno vreme zmislił za vno go terpeče naše vojnike, ali bude i onim bogatušom, koji s nemilostivnim srdcom su odposlali one, koji su za ov plemeniti čin se trudili. Mi je nemoremo vu naših novinah vun spisati, već pred Bogom nebude to zatajeno

— **Stekli pes.** Minuču nedelju jeden stekli pes se je vu Szentilona občinu do- tepel i pet male dece zgrizel, takodjeri više psuv. Dečicu su odmah vu Budimpešt poslali, da je tam proti stekloči vraćju, pse pak su odmah sve postrelali. Pokedob pak je stekli pes i po drugaj obćinah hodil, sad na zapoved po celim kotaru četerdeset danov psi moraju zaprti biti ili pak na lampi košaricu nositi.

— **Četiri danov 13.500 robov.** Kövess generala jeden šereg četiri danov trinajst jezer petsto srbov je polovil vu Montenegro. Kak vidimo, srbski šereg čisto se je reztepel. Stem veška dika je to našim vitezom, jerbo vu Montenegroj puno teži je vojvati, kak dalko vu kmični Afriki. Vu Montenegroj puno je teži hoditi, kak po naj višeših bregah vu Trolu. Bjelopolje su naši zavzeli. Po vulicah kervave bitke su bile, jerbo iz svake hiže zoseb je bilo treba neprijatelja pretirati. Črnogorcji su vitežki vojniki, i nečeju se predati. Kak službena prijava nam kaže, od črnogorcov su samo devetsto vlovili. Srbi već nečeju vojvati i svrhu toga je tak veliki broj. Čoli šeregi se predaju.

Službena prijava tak govori, da Novo-Montenegro smo već celo zadobili. Nemci su od Tara vode na sever od Mojkovaca doli celo okolicu, Höfer pak javi, da naši su pak od Bjelopolje na jug stojeću okolicu počistili od neprijatelja. Mojkovac od Bjelopolje na zapad pri Tara vodi stoji. Ovdí je treba Tara vodu prestupiti, da po glavni putu moreju dalje vu Montenegro iti. To, da su od Mojkovaca doli celo okolcu počistili od neprijatelja, to zlamenuje, da čela Tara linija je nam vu rukah tjam do bos-

ničke granice. Dakle vu Bosniji nega više jednoga neprijatelja. Onaj šereg koj pre Mojkovacu prek je stupil Tara vode, on je stím i stare Črnogore granicu prestupil i neprestalno ide dalje i dalje vu Montenegro. Za kratko vréme čela Črnagora nam bude vu ruke došla.

— **Zakaj hoće antant Saloniki.** Englezke novine tak pišeju, da antant ne-me Saloniki ostaviti, jerbo kak bi se antanta šeregi iz varašu vun potegli, Romania i Grčka odmah očivesno bi se knam preklonpile. Dakle to je zrok, zakaj hoće antant na svaki način Saloniki zaderžati.

— **Kuliko francuza i engleza je opalo doli vu Macedoniji.** Bulgarsko soldačko zapovedništvo prejavilo je, da vu Macedoniji dvajstisedem jezer francuza i engleza su vkopali. Moraju sad francuzke i englezke matere pitati svoje kormane, zakaj je to bilo i kaj su iskali vu Macedoniji, ako su stem nikomu nikaj ne pomogli. Zakaj su alduvali tuliksne krvi vu tudjem mesto, to bormes niti mi neznamo

— **Bulgaria i Romania.** Bulgarske novine pišeju, da med Bulgariom i Romaniom izversten je položaj. Vu Bukarestu dobro znaju, da bulgarci su samo zato na romansko granicu porinuli jeden veški šereg, da se proti rusom braniju i stem šeregom nemaju nikakvo nakonejuze proti Romaniji. Romania takodjer mora previditi i prepoznati, da samo znami more svoj cilj postiči.

— **Turski boj proti engleziji.** Vu Londonu od toga su straho, da turćini Suez čatornu doli ili gori zemljum zadelaju. Ako se to pripeti, onda englezke ladje nebude mogle vu kanal i nebudo mogle englezke šerege podpirati. Vđilen kre kanala englezi svakojačke tvrđovine zideju. Vu Londonu plašljivo čekaju, kaj se bude tam pripetilo.

Arabi podjednoma vdiraju na engleze, englezi pak se jako prepravljaju, da braniju Suez kanala. Od Matrucha na zapad jezero dvesto arabov se navalilo na Engleze. Arabi su naj noveše stuke i mašinspuške imali. Englezi su vno go mrtvih ostavili za sobom.

— **Kada se prehladimo stupe u naša uda takovzani »prehladni otrovi«, koje nam pribavljaju grozne boli.** Kada odvise radimo, sakupe se u našim udovima »umorne tvari«, koje ne dadu našim mišićima raditi. »Prehladni otrovi« kao i »umorne tvari« dadu se otjerati i učiniti nespo-sobnima, ako mi naše ruke i noge natremo sa Fellerovim boli ublažujućim mišićje i zile jačajućim »Elza fluidom«. 12 boca šalje franko za 6 kruna ljekarnik E. V. Feller, Stubica, centrala br. 124 (Hrvatska). Od mnogih liječnika i u preko 100.000 zahvalnica preporučeno. (u)

Božična pësma.

Sunce sija za gorami,
Kmica nastu v dekungu,
Par soldatov tam vu strani
Bor napravlja Jezušu.

Jeden kuplar bor postavi,
Nuter v dekung v zemljica!
Lépi kinč na njem napravi,
Nazge pod njem svčicu.

Vu polnoči kaj pastiri
Se okolo zbereju,
Divni glas od srca mili,
Božičnu pësém pëvju.

Ah sveta noć! Jčžuš mili,
Ki se rodil ovu noć,

*Se nam, déci naši smili,
Hodi z jasláh na pomoč!*

*Prek po vsaj francuzkoj zemlji,
Deca Vilmoša stoji!
Kre Taljanske austrijanci,
Magyar, horvat v dekungji.*

*V Rusiji pak je trojica,
Stari tri savezniki!
S njimi božja je pravica,
Koja neće propasti!*

*Ah dragi Jezuš rođjeni,
Glej nas v bogce gréšnike!
Sveti Jožet prelubljeni,
Mati božja djevice!*

*Došel je božični svètek,
Zima brije vdekungjih,
Bog zna, gdé bu velki petek?
Lehko v hladnoj zemljici!*

*Jezuš Kristuš v mrzli štali,
Budi nam Ti na pomoč!
Neprijatelja pokvari,
Nam pak daj orjašku moč!*

*Naj se sablja još zablisne,
Nemcom, turčinom i nam!
Naj se vrag vu morje stisne:
Francuz, Anglez, Srb, Taljan!*

*Mir v dekungu je nastala,
Suze doli tekle su!
Božična pësma prestala,
Dika budi Jezušu!*

*V kratkom čula se molitva,
Iz dekunga tužen glas.
Bila njim je vura britka.
Moliju od Boga spas.*

*Svi soldati jedno glasno,
Od Pariža v Petrograd,
Molom Boga svi pobožno,
Tak, kak jošće ne nigdar!*

*Magyar, nemeç čislo v ruke,
Tak horvat i Austria!
Morske odprite si bloke,
Nek se čuje do Boga!*

*Takaj turčin i bulgarec,
Boga lépo molita!
Gdé je mladi ili starec,
V milost božju naj se da!*

*Takaj vi domači v selu,
Al' na vrhu, gdé ste kol,
Svaki naj si prigne čelo
I se naj poklekne dol!*

*Vzdignimo vsi ruke gori,
Jezuš Krisztuš v štatici!
Ti nam gréšnikom pomori,
Da se spraznu dekungji!*

*Tebe v jasláh Bog ležeči,
Mi prosimo za termin!
Ruke naše gdržeči,
Molimo te božji sin!*

*Gda bu šuma pak zelena,
Napravi mir zemljski!
Kad bu se alluja čula,
Reši nas od bolesti!*

*Svetla sablja naj se skrrije!
Naj se suza posuši!
Naj se krva z junaka vmije!
Naj prestanu žalosti!*

*Ti prelépo protuletje,
Donesi nam vesel glas!
Naj diši vsim lépo cvetje,
Naj bu med orsagi spas!*

*Vu ime otca i sina,
Se pokriza čéli svét,
Naj bu mirna domovina,
Za to moli čéli svét*

GABONA ÁRAK/CIENA ŽITKA

MÉTERMÁZSA	1 METERCENT	K
Buza	Pšenica	36—
Rozs	Hzr	29—
Arpa	Jetmen	28—
Zab	Zob	28—
Kukorica uj	Kuruza suha	26—
Féher bab uj	Grah beli	40—
Sárga bab	Grah žuti	40—
Vegyes bab	Grah zmešen	40—
Kendermag	Konopljeno seme	50—
Lenmag	Len	50—
Tökmag	Koščice	75—
Bükköny	Grahorka	28—

A Feller-féle étvágygerjesztő, enyhén hashajtó hatású Rebarbara

megkönnyebbülést hoznak.

6 doboz bérmentve 4 korona
40 fillér. Feller V. Jenő gyógy-
szerésznél. Stubica, Centrale
124. szám (Zágrábmegeye). —
Több mint 100.000 köszönőlevel.

Nagyszerűen bevált a barotóra hűsdőknél és általában mindenkinél mint legjobb
fájdalomcsillapító bedörzsölés

meghűlés, rheuma, köszvény, influenza, torok-,
mell- és hátfájás stb. esetében

Dr. Richter-féle

Horgony-Liniment. csapóci
compos.

Horgony-Pain-Expeller pótléka.

Úvegje K—80, 140, 2—.

Kapható gyógyszerárakban vagy közvetlenül az „Arany oroszlános” című Dr. Richter-féle gyógyszerárakban, Prága I, Klianbetr. 6.
Nemzetközi szertőlde.

Kiadó lakás!

Zrinyi-tér 5. sz. házban
négy szobából álló lakás
mellékhelyiségekkel együtt
1916. ápr. 1-től bérbeadó.

Özv. Dr. Krasoveczné

STOCK-COGNAC MEDICINAL

SZAVATOLT
:: VALÓDI ::
BORPÁRLAT

CAMIS ÉS STOCK GÖZ-
pároló telepéből Barcelona

COGNAC-GÖZFÖZ-
DE, ALLANDÓ HI-
VATAL. VEGYI EL-
LENÖRZÉS ALATT

KAPHATÓ MINDEN JOBB ÜZLETBEN!

Jótekonyságot

gyakorol, ha a kará-
csonykor megjelenő
Lukács Lajos:

**Édesanyám
a táborban**

című könyvét megveszi
mert annak jövedel-
mét az itteni Vörös-
keresztgyelet kapja.

Minden kötetet hirla-
pilag nyugtázunk. Elő-
jegyzéseket elfogad:

Fischel F. (Strausz Sándor)

könyv- és papirkeres-
kedése Csáktornya.

100 liter házi ital

frissítő, jóízű és szomjat oltó,
csékély költséggel bárki által
készíthető. Kaphatók: ananas, alma, grena-
din-, málna, muskotálykörte, borsosmenta, na-
rancs, waldmeister, meggy. Sikertelenség ki-
zárva. Ezek a házi italok nyáron behűtve és
télén forralva, rum és pálinka helyett élvez-
hetőek. Az alkotórészek ára pontos előírással
együtt utánvételt bérmentve K 4-50. Öt ilyen
adaghoz 1 adagot ingyen adok. Gazdaságok,
gyárak, nagyobb háztartások, műhelyek stb.
számára megbecsülhetetlen, mert a munkás
felfrissül, nem részegeedik meg tőle és munka-
képessége nem csökkenik. **GROLICH JÁNOS**, Anygal-
drogéria Brúnn 618 szám (Morvaország).